



Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 139
Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal
Skov

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø
og Frederiksdal Skov

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Mogens Holmen, Naturstyrelsen
Øvrige: Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

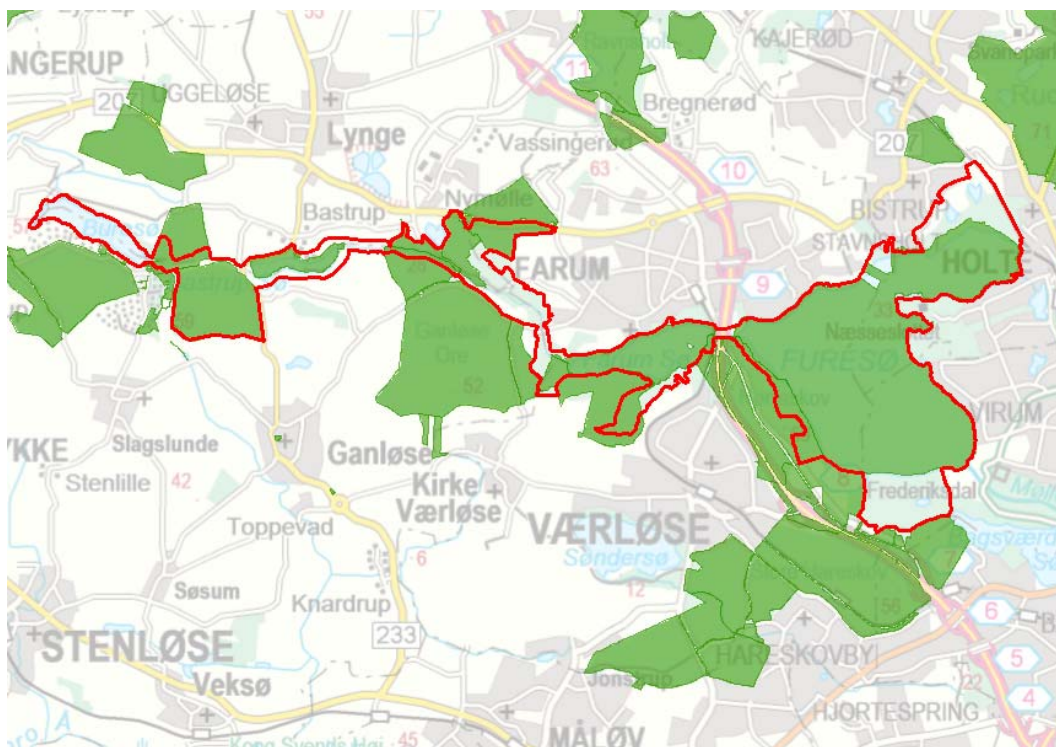
978-87-7279-854-7

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N139 *Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 1463 ha.



Billede 1 Oversigt over Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (stærk grøn farve) i området.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper, skovnaturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

For supplerende læsning henvises til driftsplan for Naturstyrelsen Østsjælland 1995 - 2010

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal indgå i en kommunal/statslig Natura 2000-handleplan. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015, dog 2021 for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et samlet areal på 1.987 ha, og består af den øvre del af Mølleådalen med vandløbet Hestetangs Å/ Vassingerødløbet, de store søer Furesø, Farum Sø, Bastrup Sø og Buresø, adskillige moser samt løvskovene Ganløse Eged, Terkelskov og Frederiksdal Skov. Bastrup Sø er Mølleåsystemet kildesø. Ved den vestlige ende af Farum Sø ligger Farum Sortemose. Tidligere var der i mosen åbne enge og kær, der anvendtes til græsning og høslæt; i dag er den mange steder stærkt tilgroet med pil og birk. Syd for søen ligger Sækken, der består af birke-ellesump og lysåbne moseområder med hængesæk. Vaserne er et moseområde dannet ved Furesøens største vig, Store Kalv. Mosen består af tørvegrave, enge, rørskovsarealer og navnlig af ellesumpe iblandet birk og pil. Sumpene har bevaret et urskovsagtigt præg med træernes høje rodnet ude i vandet og mange væltede stammer. Småsøerne, som ligger mellem Bastrup Sø og Buresø, er et særdeles fint rigkærområde med stor artsrigdom og sjældne plantearter som f.eks. melet kodriver og leverurt samt i titusindvis af maj-gøgeurt.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.



Billede 2 Kreaturafgræsning i Klevads Mose

Naturstyrelsens arealer består af de store søer, Furesø og Farum sø; skovarealer med fortrinsvis gammel løvskov og lysåbne arealer. Plejen af søerne er ikke omfattet af denne plan. Skovene bliver drevet efter de til hver tid gældende retningslinjer og med de særlige begrænsninger for skove i natura 2000 arealer. Fx må skovområder med løvtræ ikke renafdrives (alle træer fjernes), og mulighederne for jordbearbejdning (i forbindelse med oldenfald) er begrænset. Ved skovning bliver der efterladt træer til naturligt henfald, dvs. de får lov til at blive så gamle de nu kan, og når de dør og braser sammen får de lov til at ligge til naturlig nedbrydning. De lysåbne arealer omfatter både arealer der plejes, fx græsning og høslet på engarealer, og arealer med kun lidt eller ingen pleje, fx moser og hængesæk. Alle arealerne rummer store landskabelige og naturmæssige værdier, og er derforuden rigtig meget benyttet af befolkningen til alle former for rekreativ brug.

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	6210	Kalkoverdrev	1
	6230	Surt overdrev	3
	7140	Hængesæk	11
	7220	Kildevæld	4
	7230	Rigkær	4
			22
Skovnaturtyper	91D0	Skovbevokset tørvemose	7
	91E0	Elle- og askeskov	36
	9110	Bøg på mor	24
	9130	Bøg på muld	151
	9160	Ege-blandskov	14
			231
Ialt			253
(Levesteder for) arter	A081	Rørhøg	Ikke vurderet
	A119	Plettet rørvagtel	
	1014	Skæv vindelsnegl	
	1016	Sumpvindelsnegl	
	1042	Stor kærguldsmed	
	1082	Lys skivevandkalv	
	1166	Stor vandsalamander	

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer (eller som potentielt vil kunne indfinde sig med den rette forvaltning) i Naturstyrelsens del af området.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper, skovnaturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag.

❖ **Lysåbne naturtyper**

Der foretages *løbende* pleje ved græsning, og nogen steder også høslet, på enge og overdrev. Arealet med høslet bliver udvidet.

Der foretages *enkeltstående* indgreb i form af rydning af opvækst på moser, hængesæk og skovsøer.

Der er allerede begrænsninger på færdsel i området aht udpegede arter, fx er adgangen til rørskov forbudt

Et areal på ca. 1 ha i Klevads mose med en udpeget forekomst af elle- og askeskov er under konvertering til kalkoverdrev.



Billede 3 Høslet i Småsøerne

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

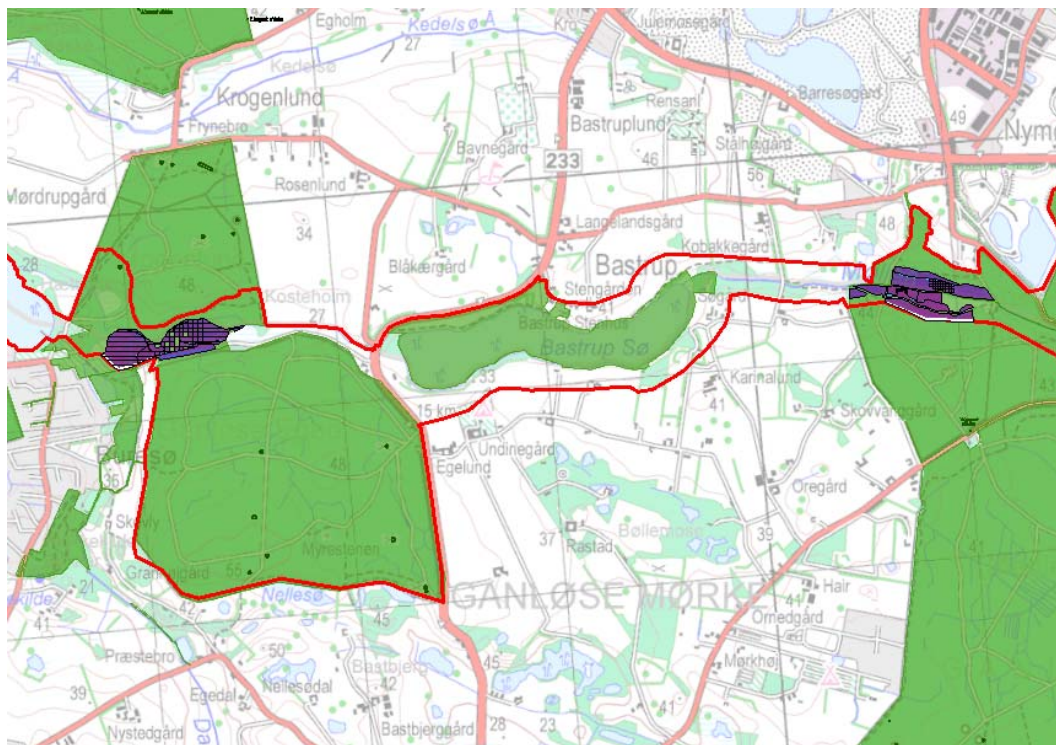
			Periodens mål	Ha (ca.)
Eksisterende habitatnatur	6210	Kalkoverdrev	Naturtypebevarende pleje	1
	6230	Surt overdrev	Naturtypebevarende pleje	3
	7140	Hængesæk	Naturlig dynamik	10
			Naturtypebevarende pleje	<1
	7220	Kildevæld	Naturlig dynamik	1
			Naturtypebevarende pleje	2
	7230	Rigkær	Naturlig dynamik	<1
			Naturtypebevarende pleje	4
Forbedring af hydrologi			<1	
Potentiel habitatnatur			Forbedring af hydrologi	3
			Udvikling mod 6210 Kalkoverdrev	1
			Udvikling mod 7230 Rigkær	2

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

			Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Eksisterende habitatnatur	6210	Kalkoverdrev	Græsning	eksisterende	1
	6230	Surt overdrev	Græsning	eksisterende	3
	7140	Hængesæk	Andet areal uden drift	eksisterende	10
			Græsning	eksisterende	<1
	7220	Kildevæld	Andet areal uden drift	eksisterende	1
			Græsning	eksisterende	2
	7230	Rigkær	Andet areal uden drift	eksisterende	<1
			Ændring i vandløbsvedligeholdelse	eksisterende	<1
			Slæt - d.v.s. med fjernelse af det afslæde	eksisterende nyt	1
Græsning			eksisterende	4	
Potentiel habitatnatur			Ændring i vandløbsvedligeholdelse	eksisterende	3
			Græsning	eksisterende	3

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.



Billede 4 Kort som viser arealer med lysåbne naturtyper, der løbende plejes (lilla farve).

❖ Skovnaturtyper

Skovnaturtyper sikres primært ved en skovnaturtypebevarende drift og pleje. Ca. 151 ha omfattes af en såkaldt **basissikring** ([link til definition](#)). Der sker en **supplerende sikring** ved bevarelse af et antal store træer til henfald på samme, og særlig beskyttelse af jordbunden på 29 ha (det er udover den urørte skov)

I øvrigt er 79 ha udlagt til urørt skov.

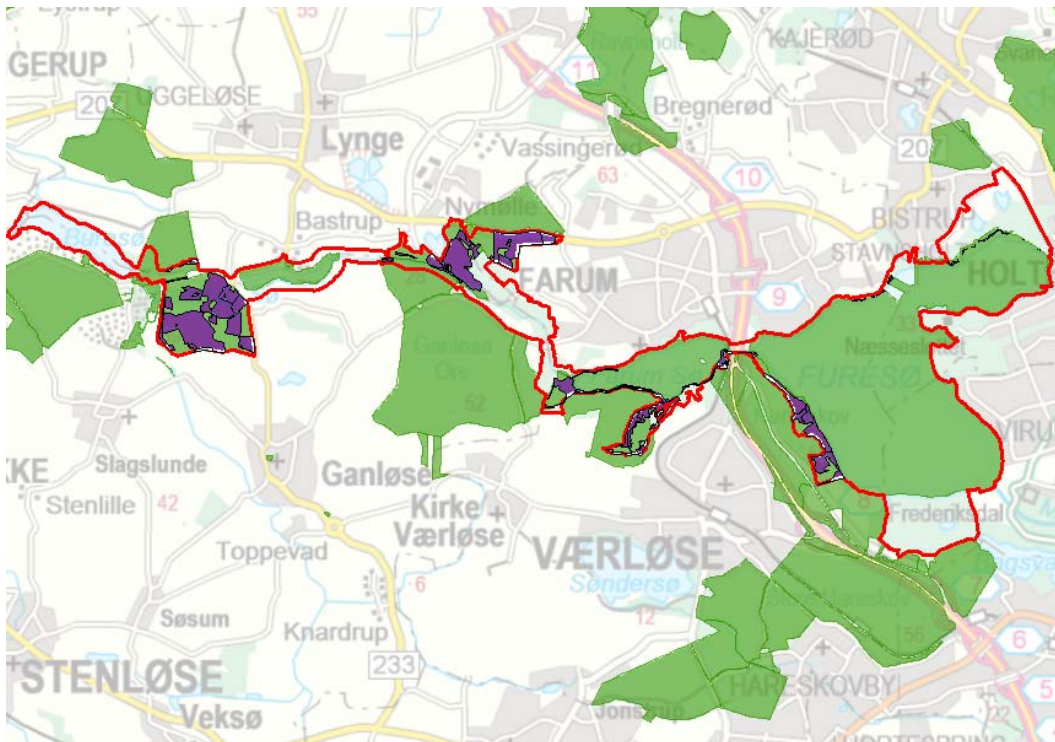
Vi bekæmper invasive arter i hele området. Først og fremmest bjørneklo, hvor vi tilstræber, og også så godt som lykkes med, en 100% bekæmpelse. Herudover bekæmpes japansk pileurt og gyldenris.

Tabel D Mål for skovnaturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
91D0	Skovbevokset tørvemose	Naturlig dynamik	7
		Sikring af naturtypen	7
		Skovnaturtypebevarende drift	<1
91E0	Elle- og askeskov	Naturlig dynamik	19
		Sikring af naturtypen	35
		Skovnaturtypebevarende drift	16
		Udvikling mod 6210 Kalkoverdrev	1
9110	Bøg på mor	Naturlig dynamik	18
		Sikring af naturtypen	24
		Skovnaturtypebevarende drift	6
9130	Bøg på muld	Naturlig dynamik	32
		Sikring af naturtypen	151
		Skovnaturtypebevarende drift	119
9160	Ege-blandskov	Naturlig dynamik	2
		Sikring af naturtypen	14
		Skovnaturtypebevarende drift	11



Billede 5 Løvskov drives i kontinuert drift, og foryngelse opstår gruppevist



Billede 6 Kort, som viser arealer med indsats for skovnaturtyper

Tabel E Forvaltning af skovnaturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
91D0	Skovbevokset tørvemose	Urørt skov	eksisterende	7
		Basissikring af skovnaturtyper	nyt	<1
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	<1
91E0	Elle- og askeskov	Urørt skov	eksisterende	19
		Rydning af bevoksning	eksisterende	1
		Græsning	eksisterende	1
		Basissikring af skovnaturtyper	eksisterende	1
			nyt	14
		Ingen jordbearbejdning	eksisterende	1
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	14
Bevarelse af mindst 5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	1		
9110	Bøg på mor	Urørt skov	eksisterende	11
			nyt	8
		Basissikring af skovnaturtyper	eksisterende	1
			nyt	4
		Ingen jordbearbejdning	eksisterende	1
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	4
		Bevarelse af mindst 5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	1
9130	Bøg på muld	Urørt skov	eksisterende	28
			nyt	4
		Basissikring af skovnaturtyper	eksisterende	27
			nyt	92
		Ingen jordbearbejdning	eksisterende	27
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	92
		Bevarelse af mindst 5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	27
9160	Ege-blandskov	Urørt skov	eksisterende	2
		Basissikring af skovnaturtyper	nyt	11
		Bevarelse af 3-5 store træer pr. ha til henfald	eksisterende	11

I tabel E er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

❖ Arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. I nogle tilfælde kan der være behov for en særlig artsindsats. Disse tiltag fremgår af tabel G.

Stor vandsalamander er fundet flere steder i Ganløse Eget. Vi plejer og udvider antallet af vandhuller (+ 7 stk.), så spredningsmulighederne bliver bedre.

Plettet rørvagtel yngler på jorden i rørskov, og det er afgørende for ynglesuccessen, at der ikke er forstyrrelser dér. Det er derfor ikke tilladt at færdes i rørskoven, og forbudet håndhæves.

Herudover skal det nævnes, at den igangværende bekæmpelse af mink vil blive intensiveret i løbet af planperioden. Denne bekæmpelse vil også være til gavn for plettet rørvagtel, udover for rørhøg.

Tabel F Mål for arter

	Periodens mål	Ha (ca.)	
A081 Rørhøg	Beskyttelse mod forstyrrelser		
	Sikring af artens levested		
A119 Plettet rørvagtel	Beskyttelse mod forstyrrelser		
	Sikring af artens levested		
1014 Skæv vindelsnegl	Sikring af artens levested		
1016 Sumpvindelsnegl	Sikring af artens levested		
1042 Stor kærguldsmed	Sikring af artens levested		
1082 Lys skivevandkalv	Sikring af artens levested		
1166 Stor vandsalamander	Etablering af potentielt levested for arten		2,1
	Sikring af artens levested		

Tabel G Specifik artspleje

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Antal enheder	Enhed
A081 Rørhøg	Anden begrænsning af færdsel	eksisterende		
	Begrænsning af prædation	eksisterende		
A119 Plettet rørvagtel	Anden begrænsning af færdsel	eksisterende		
1014 Skæv vindelsnegl	Ingen indsats i perioden aht. art alene			
1016 Sumpvindelsnegl				
1042 Stor kærguldsmed				
1082 Lys skivevandkalv				
1166 Stor vandsalamander	Etablering af vandhuller/søer	nyt	7	stk
	Ophør med vedligeholdelse af afvanding	eksisterende		
	Restaurering af vandhuller/søer	nyt	1	stk
	Ændring i vandløbsvedligeholdelse	nyt	1	stk

I tabel G er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Når der i tabel G står "Ingen indsats i perioden aht. art alene", betyder det, at Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for denne art end den pleje, der er oplyst under naturtyperne.

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at levesteder for stor vandsalamander udvides med ca. 2,1 ha, og herunder at medvirke med 8 stk. til den øgning af antal ynglevandhuller for arten, som Natura 2000-planen fordrer.

❖ Ændring af naturtype

Som tidligere nævnt skal nogle af områdets arealer uden habitatnatur udvikle sig til naturtyper på sigt, og udvalgte arealer med eksisterende naturtyper skal blive til andre naturtyper end dem, der forekommer i dag. Tabellerne H og I viser, hvad periodens indsats forventes at betyde for de enkelte naturtypers udstrækning på sigt.

Udvidelsesmål	Forøgelse på sigt, ca. ha
Udvikling mod 6210 Kalkoverdrev	2
Udvikling mod 7230 Riggær	2
<i>Ialt</i>	4

Tabel H Planlagte udvidelser af naturtyper

		Reduktion, ca. ha
91EO	Elle- og askeskov	1

Tabel I Planlagte konverteringer til anden naturtype

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N139

Naturstyrelsens arealer består af de store søer, Furesø og Farum sø; skovarealer med fortrinsvis gammel løvskov og lysåbne arealer. Plejen af søerne er ikke omfattet af denne plan. Skovene bliver drevet efter de til hver tid gældende retningslinjer og med de særlige begrænsninger for skove i natura 2000 arealer. Fx må skovområder med løvtræ ikke renskoves, og mulighederne for jordbearbejdning (i forbindelse med oldenfald) er begrænset. Ved skovning bliver der efterladt træer til naturligt henfald, dvs. de får lov til at blive så gamle de nu kan, og når de dør og braser sammen får de lov til at ligge til naturlig nedbrydning. De lysåbne arealer omfatter både arealer der plejes, fx græsning og høstet på engarealer, og arealer med kun lidt eller ingen pleje, fx moser og hængesæk. Alle arealerne rummer store landskabelige og naturmæssige værdier, og er derfor uden rigtig meget benyttet af befolkningen til alle former for rekreativ brug.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	6210	Kalkoverdrev	1
	6230	Surt overdrev	3
	7140	Hængesæk	11
	7220	Kildevæld	4
	7230	Rigkær	4
			22
Skovnaturtyper	91D0	Skovbevokset tørvemose	7
	91E0	Elle- og askeskov	36
	9110	Bøg på mor	24
	9130	Bøg på muld	151
	9160	Ege-blandskov	14
			231
Ialt			253

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i 3 tabeller:

- Lysåbne naturtyper
- Skovnaturtyper
- Planlagte udvidelser af naturtyperne

I tabel b og c skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Indsats for vandløb	eksisterende	<1
		<1
Areal uden drift	eksisterende	12
		12
Slåning eller slæt	eksisterende	1
	nyt	1
		1
Græsning	eksisterende	10
		10

Tabel c Planlagt indsats for skovnaturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
11) Urørt skov	eksisterende	67
	nyt	11
		78
71) Rydning af uønsket opvækst	eksisterende	1
		1
74) Græsning	eksisterende	1
		1
81) Skovnaturtypebevarende drift og pleje	eksisterende	30
	nyt	122
		152
82) Ingen jordbearbejdning	eksisterende	30
		30
83) Bevarelse af store træer til henfald	eksisterende	152
		152

Udvidelsesmål	Forøgelse på sigt, ca. ha
Udvikling mod 6210 Kalkoverdrev	2
Udvikling mod 7230 Riggær	2
Ialt	4

Tabel d Planlagte udvidelser af naturtyper

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for stor vandsalamander, rørhøg og plettet rørvagtel, som fremgår af tabel e.

Tabel e Planlagt indsats for arter *udover* indsatsen for naturtyperne

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Enhed	Antal enheder
A081 Rørhøg	Begrænsning af prædation	eksisterende		
	Begrænsning af skadelig færdsel	eksisterende		
A119 Plettet rørvagtøl	Begrænsning af skadelig færdsel	eksisterende		
I166 Stor vandsalamander	Forbedring af hydrologi	eksisterende		
	Indsats for vandhuller/søer	nyt	stk	8
				8
	Indsats for vandløb	nyt	stk	1
				1

I tabel e er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Herudover skal det nævnes, at den igangværende bekæmpelse af mink vil blive intensiveret i løbet af planperioden. Denne bekæmpelse vil også være til gavn for plettet rørvagtøl, udover for rørhøg.

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at levesteder for stor vandsalamander udvides med ca. 2,1 ha, og herunder at medvirke med 8 stk. til den øgning af antal ynglevandhuller for arten, som Natura 2000-planen fordrer.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside: [Miljørapport for Natura 2000-planer](#)

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

Et stort antal større og mindre arealer i Natura 2000-området er fredede, heraf er nogle omfattet af plejeplaner. Således er Krogenlund Mose/Småsøerne omfattet af en fredning, der pålægger såvel naturpleje som en fortsættelse af det tidligere Frederiksborg amts naturovervågning som grundlag for plejen. Følgende fredninger gælder for området:

Bastrup- og Bure Sø fra 12-6/1956

Krogenlund Mose fra 1-6/1994

Langvad Ådal fra 15-9-1989

Mølleådalen 29-2/1948

Sortemosen 23-8/1954

Farum Sø 20-1/1948

Buresø 29-5/1941

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

Hvis ikke plejeplanen for 1. planperiode iværksættes, vil skovene alene blive drevet i henhold til bl.a. principperne om naturnær skovdrift, da arealerne er omfattet af Naturstyrelsens strategi om naturnær skovdrift og certificeret efter FSC- og PEFC-standarderne for bæredygtig skovdrift. Det indebærer bl.a. at der arbejdes for at sikre et kontinuerligt skovdække og et stabilt skovklima, foryngelse af skoven baseret på selvsåning og at skoven hverken sprøjtes eller gødes. Desuden er der i medfør af Naturskogsstrategien udlagt arealer til urørt skov. Alle forekomster af skovnaturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Ligeledes vil de lysåbne arealer blive plejet i henhold til bl.a. Naturstyrelsens naturplejestrategi. Arealerne vil blive drevet uden gødsning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af lysåbne naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte drift og pleje vil ændre udbredelse og tilstand af forskellige naturtyper samt udbredelsen af arter i området.
- Plejeindgrebene på lysåben natur vil påvirke det åbne landskab. De planlagte tiltag i skov vil på sigt medføre en ændret skovstruktur. Begge dele vil påvirke områdets rekreative funktioner.
- De planlagte tiltag indebærer tillige hydrologiske ændringer i området.

d) Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget, samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-

konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via: Først og fremmest den drift og pleje der allerede foregår og dernæst ved de nye tiltag: Flere ynglevandhuller til stor vandsalamander, mere høslet og mere græsning. Den planlagte drift og pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter. Genopretningen af naturtyperne vil typisk ske på bekostning af mere artsfattige og "trivielle" naturtyper.
Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		Planen er med til at sikre, at rørhøg og plettet rørvagtel har uforstyrrede ynglepladser, og at arterne skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, stor vandsalamander, lys skivevandkalv og stor kærguldsmed har velegnede leve- og ynglesteder. Eventuelle konsekvenser for rødlistede arter, gullistede ansvarsarter eller bilag IV-arter kendt fra området som omfattes af plejeplanen, forventes ikke at være negative. Det er sandsynligt, at der forekommer flagermus. De er alle beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV. Herudover er det sandsynligt, at flg. arter forekommer: Spidssnudet frø, grøn mosaikguldsmed, markfirben og flere arter flagermus.
Jordbund		X	
Vand	x		Den allerede etablerede drift af skovnaturtyperne medfører mindre afvanding, og dermed flere vådområder i skovene. Herudover etableres 7 nye vandhuller i Ganløse Eget. Øvre Mølleå er del af et igangværende LIFE-projekt, der bl.a. skal skabe vandløbsforbedringer – først og fremmest ved at skabe variation i åens udrettede forløb
Luft		X	

Klimatiske faktorer		x	
Materielle goder	x		Dele af træbevoksninger må opgives, ved etablering af flere vådområder
Landskab		x	De landskabelige værdier fastholdes og forøges både i skovnaturtyperne (små blinkende søer i løvskoven) og i den lysåbne natur (fx flere, forskellige, blomster på engene)
Kulturarv, herunder kirker		X	
Arkitektonisk arv		X	
Arkæologisk arv		x	

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

i) Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

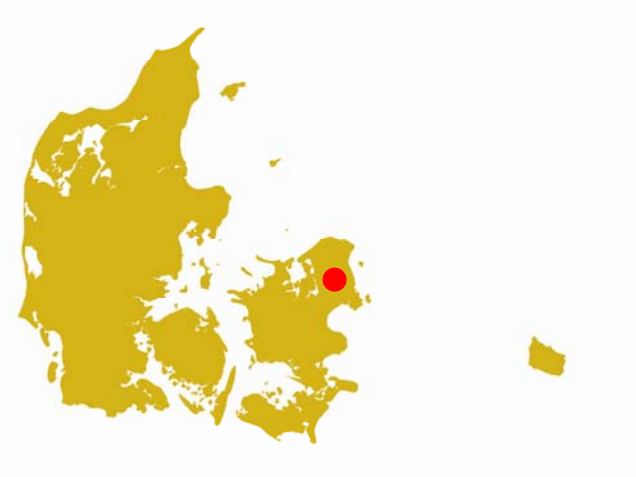
I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i N139 *Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte.

Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil naturtyperne blive plejet/drevet med vidtgående naturhensyn i henhold til styrelsens øvrige planer og strategier. Alle forekomster af naturtyper vil dog ikke

nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Plejeplanen forventes med de beskrevne plejetiltag slåning, slæt og rydning af opvækst at sikre og forbedre naturtilstanden på de lysåbne naturtyper. Hermed bevares også den landskabelige variation, ligesom eksisterende udsigter opretholdes.

Plejeplanen forventes ligeledes med den skovnaturtypebevarende drift og udlæg af urørt skov at sikre og bevare naturtilstanden på de udpegede skovnaturtyper.



Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk